

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Емилия Георгиева Вайсилова,
катедра „Икономика и счетоводство в транспорта“ към ВТУ „Т. Каблешков“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Автор: *Кирил Кирилов Ангелов*

Тема: *Оптимизиране и контрол на сделките между свързани лица в контекста на трансферното ценообразуване.*

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 145 от 02.04. 2026 г. на Ректора на Университета по застраховане и финанси чл.- кор. проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Оптимизиране и контрол на сделките между свързани лица в контекста на трансферното ценообразуване“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е Кирил Ангелов – докторант към катедра „Счетоводство и одит“ при Университета по застраховане и финанси, София.

Представените от докторант Кирил Ангелов материали включват документи по представен опис, както следва: *дисертационен труд в електронен и хартиен вариант; автореферат на български и английски език в електронен и хартиен вариант; справка за изпълнението на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „Доктор“ в професионалното направление; списък и копия на публикациите по темата на дисертационния труд; резюмета на публикациите по темата на дисертационния труд; биографични данни – CV; декларация за оригиналност и достоверност; доклад от проверка за плагиатство.*

Докторантът е приложил пет броя публикации – 3 бр. научни статии и 2 бр. научни доклади от научни конференции. Три от публикациите са самостоятелни и две в съавторство с научния ръководител – един доклад и една статия.

2. Кратки биографични данни за кандидата

Докторантът Кирил Ангелов е роден през 1991 г. в София. През 2010 г. завършва 9-та Френска езикова гимназия "Алфонс Дьо Ламартин", София. Висшето си образование (бакалавърска степен) придобива през 2014 г. в МГУ "Св. Иван Рилски", специалност „Хидрогеология и инженерна геология“. През 2018 г., получава магистърска степен по "Геотехника и инженерна геология" във Висшето транспортно училище „Т. Каблешков“, София. През 2019 г. Кирил Ангелов завършва втора магистратура със специалност „Счетоводство и контрол“ в Университета по застраховане и финанси (УЗФ, тогава ВУЗФ). През 2022 г. със Заповед № 309/27.10.2022 г. на ректора на ВУЗФ (понастоящем УЗФ) е зачислен като докторант в самостоятелна форма на обучение. От 2014 г. работи в „Геолоби“ ООД, като инженер - геолог и като управител на дружеството.

3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е структуриран в увод, три глави, заключение и списък на използваните литературни, нормативни и интернет източници. Трудът обхваща 171 страници и в него са включени 21 фигури и 7 таблици.

В процеса на изследването докторантът ползва и цитира голям брой фундаментални наши и чуждестранни теоретични и емпирични научни изследвания, нормативни документи и интернет източници, свързани с разглежданата тематика – общо 76 източника. Литературните източници са коректно цитирани под линия в основния текст на разработката.

Дисертационният труд е написан в научен стил и отговаря на изискванията за научно изследване. В съдържателно отношение той е задълбочено и завършено изследване с теоретико-практическа насоченост. Актуалността на темата е добре аргументирана в увода на изследването, където е изведена и необходимостта от неговото провеждане.

Коректно формулираните в дисертационния труд обект, предмет, цели и изследователска теза на изследването са създали добра основа за осъществяване на аналитично проучване (с приноси от теоретико-методологичен и научно-приложен характер), отнасящо се до оптимизирането и контрола на сделките между свързани лица в контекста на трансферното ценообразуване. Формулирани са основните задачи, като са избрани и точните методи за тяхното решаване. Очертани са възприетите основни ограничения на изследването. Изложението на труда е логически свързано и издържано.

Положителен е факта, че след всяка глава дисертантът прави изводи и обобщения, които очертават постигнатото на всеки етап от научното изследване. Същевременно те са основата за изграждане на следващите му раздели.

4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Предложеният дисертационен труд представлява самостоятелно и оригинално научно изследване и съдържа убедителни доказателства за постигнатите резултати, по-съществени от които са следните:

➤ В резултат на критичен анализ на научната литература и на нормативните изисквания, регламентиращи трансферното ценообразуване и сделките със свързани лица, *авторът сполучливо аргументира своите позиции* по отношение на *няколко възлови въпроса*, а именно: *първо* – наличие на методологична връзка между статистическата концепция за институционална единица и данъчното третиране на свързани предприятия, позволяващо интегриран анализ на трансферното ценообразуване като икономическа, статистическа и правна категория; *второ* – необходимост от разграничението между избягване на данъци, агресивно данъчно планиране и укриване на данъци за правилната интерпретация на корпоративните данъчни стратегии; *трето* – интердисциплинарният характер на понятието „свързани лица“ изисква не само комплексен анализ, но и ясни нормативни правила и надеждни доказателствени механизми, тъй като при сделки между тях е налице фискален риск, произтичащ от възможността за отклонение от пазарните условия и за изкуствено преразпределение на печалбата; *четвърто* –необходима предпоставка за правилно прилагане на принципа на независимите пазарни отношения, е отрасловият и индустриалният анализ; *пето* – необходимост от разработване на оптимизационни модели в областта на трансферното ценообразуване, обусловена от нарастващия обем, разнообразието и сложността на сделките между свързани лица.

➤ Налице е умело боравене с инструментариума на научните изследвания, видно от реализираното емпирично изследване на избраните три типа бизнес сделки, на чиято основа са разработени и предложени три оптимизационни модела при определяне на ценовите равнища, възприети като такива между лица, които не са свързани. Предложените оптимизационни модели стъпват върху съществуващата правна и методическа рамка, но я доразвиват в посока на по-висока практическа приложимост, предвидимост и оперативна ефективност.

➤ В дисертацията се разглеждат въпроси на теорията, но нейното основно значение е свързано с практическите изследвания и резултати. Осъществено е едно професионално и компетентно изследване, с ползване на точна терминология, добър стил и език.

➤ Представените пет приноса (два от които с теоретико-методологичен характер и три с научно-приложен характер) показват задълбочени теоретични познания в изследваната проблематика, както и умение за провеждане на самостоятелни научни изследвания. Те са реални, обективно отразяват основните постижения в цялостното изследване и отговарят на изискванията към дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор”. Приемам приносите така, както са формулирани от докторанта.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са пет публикации, във връзка с дисертационния труд. Те са на високо научно равнище и се вписват в темата на дисертационния труд. Оценката ми за тях е положителна. Публикациите могат да бъдат класифицирани по:

- вид (3 бр. научни статии – научно списание „Механика, транспорт комуникации“, ВТУ и 2 бр. научни доклади от научни конференции на УНСС и УЗФ;
- по място на публикуване – списания и сборник доклади в България;
- по език, на който са написани - пет на български език;
- по брой на съавторите (самостоятелни – 3 броя, с един съавтор – 2 броя).

6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Справката за изпълнението на минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „Доктор“ в професионално направление 3.8. Икономика от Кирил Ангелов показва, че той е постигнал 90 точки, от изискуеми 80.

7. Автореферат

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 41 страници. В него в синтезиран вид са отразени: целите и задачите на изследването; изследователската теза; акцентите на отделните глави; приносите на автора. Разработен е в съответствие с изискванията за неговото оформяне.

8. Критични бележки, въпроси и препоръки

Нямам критични бележки, въпроси и препоръки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа теоретико-методологични и научно-приложени резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение. Представените материали и дисертационни резултати напълно отговарят на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти в Университета по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че кандидатът Кирил Ангелов притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3.8. Икономика, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Предвид гореизложеното, с убеденост давам своята положителна оценка на проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на **Кирил Кирилов Ангелов** в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3.8. Икономика.

26.04.2026 г.

София

Изготвил становището: .....

/проф. д-р Емилия Вайсилова/